

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณี เครื่องหมายการค้าเสียง กลิ่น รสชาติ
ชื่อผู้เขียน	: อติชวัน ธรรมพนิชวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	: อาจารย์ ырรรยง พวงราช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: อาจารย์ สัตยะพล สัจจะเดชะ
สาขาวิชา	: นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	: 2548

บทคัดย่อ

ปัจจุบันนานาอารยประเทศต่างให้การรับรองคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและทัศนคติคนในชาติที่แตกต่างกัน ทำให้ระดับในการให้ความรับรองและคุ้มครองสิทธิแตกต่างกัน ผลแห่งการนั้นทำให้การตกลงทำการค้าระหว่างประเทศมีข้อขัดข้อง กล่าวคือ ประเทศที่มีระดับการคุ้มครองที่สูงกว่า ต้องการให้ประเทศที่มีระดับการให้ความคุ้มครองที่ต่ำกว่าให้ความคุ้มครองสิทธิในในระดับเดียวกับตน ตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีระดับในการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่เปิดกว้าง โดยให้การรับรองและคุ้มครองไปถึงเครื่องหมายการค้าที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา เช่น เสียง กลิ่น หรือรสชาติ เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการเปิดการค้าเสรีกับประเทศใดก็ต้องการให้ประเทศนั้นๆ รับรองและคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าในระดับเดียวกับที่ตนให้ความคุ้มครอง ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ระหว่างการเจรจากับประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องนี้

จากการศึกษาพบว่า ในกลุ่มประเทศที่ให้การรับรองคุ้มครองเครื่องหมายการค้าเสียง กลิ่น รสชาติ เช่น ประเทศแคนาดา สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และออสเตรเลีย กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเสียง กลิ่น หรือรสชาติ จะต้องทำกรนำเสนอ กราฟฟิค ของเครื่องหมายการค้าเหล่านั้นๆ ให้มีความชัดเจนและแน่นอน ส่วนหลักเกณฑ์การนำเสนอนั้นอาจแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ เช่น เครื่องหมายการค้าเสียงก็กำหนดให้ทำกรนำเสนอกราฟฟิคที่แตกต่างกัน จำแนกออกได้ดังนี้ 1.โดยวิธีการบันทึกเสียงที่จะทำการขอจดทะเบียนในใส่เทปหรือซีดีสามดล็บหรือแผ่น 2.ทำกรนำเสนอในรูปแบบของกราฟเสียง 3.ทำกรนำเสนอในรูปแบบของตัวโน้ต 4.การเขียนคำบรรยายลักษณะของเสียงที่ทำการจดทะเบียน ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของเสียงที่จะทำการจดทะเบียน สำหรับเครื่องหมายการค้ากลิ่นก็กำหนดให้ทำกรนำเสนอกราฟฟิคที่แตกต่างกันจำแนกออกได้ดังนี้ 1.การแสดงผลทางเคมี 2.การให้คำอธิบายด้วยวิธีการเขียนคำบรรยาย 3.ด้วยวิธีการฝากตัวอย่างของกลิ่น 4.การใช้วิธีการทั้งหลายรวมกันใน

การพิจารณา ส่วนเครื่องหมายการค้ารสนั้นแม้จะยังไม่มีคำขอใดๆ ได้รับการจดทะเบียนก็ตาม แต่กฎหมายทั้งในระดับสัญญา อนุสัญญา ข้อตกลง รวมทั้งกฎหมายภายในก็เปิดช่องการรับจดทะเบียนโดยมีหลักเกณฑ์ว่า การนำเสนอกราฟฟิคนั้น จะต้องทำให้เกิดความชัดเจนแน่นอน โดยสามารถเทียบเคียงได้กับการเสนอกราฟฟิคในเรื่องกลิ่นได้ดังนี้ 1.การแสดงข้อมูลทางเคมี 2.การให้คำอธิบายด้วยวิธีการเขียนคำบรรยาย 3.ด้วยวิธีการฝากตัวอย่างของรสชาติ 4.การใช้วิธีการทั้งหลายรวมกันในการพิจารณา

ผลจากการศึกษานี้จึงมีข้อเสนอว่า สิ่งใดที่สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องหมายการค้าได้ แม้สิ่งๆ นั้นจะไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา เช่น เสียง กลิ่น หรือรสชาติ ก็สมควรให้การรับรองและคุ้มครองด้วยเช่นกัน ตามที่นานาประเทศที่มีความอารยะเล็งเห็นผลประโยชน์อันพึงได้รับจากเครื่องหมายการค้าดังกล่าว ต่างขานรับโดยเข้ารับรองคุ้มครองเครื่องหมายการค้าประเภทนี้อย่างแพร่หลาย ถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า เพื่อให้การรับรองคุ้มครองเครื่องหมายการค้าเสียง เครื่องหมายการค้ากลิ่น และเครื่องหมายการค้ารสชาติ เป็นเครื่องหมายการค้าที่สามารถทำการจดทะเบียนได้

Thesis Title : Trademark protection : case study of sound, olfactory and gustatory marks

Author : Adichawan Thampanichawan

Thesis Advisor : Mr. Yangyong Phuangrach

Co. Thesis Advisor : Mr. Satyapon Sachdecha

Department : Law

Academic Year : 2005

ABSTRACT

Although intellectual property rights have been protected by many States, levels of protection vary due to domestic economies and attitudes. Inconsistencies in protection inevitably affect international trade negotiation. Countries with a higher level of protection demand other States to elevate their protections to the same level. For example the United States of America has accepted the registration of invisible marks such as sounds, smells and tastes, Therefore , as part of free trade agreement negotiations, the United States has requested other parties, including Thailand, to consider such protections.

This study found that countries which have accepted the registration of sound, smell and taste marks, such as Canada, USA, UK, Germany and Australia, require that those marks have to be graphically represented in precise and certain form. The details of the requirement may vary due to national laws. For example, sound marks may be graphically represented in 4 forms; 1) sound recording tapes or CDs 2) sonogram of the sound 3) musical notes of the sound and 4) written description of the sound. The requirements of graphic representation for an olfactory sign can be satisfied by 4 methods 1) chemical formula 2) verbal description 3) deposit of a sample of the smell or 4) a combination of the above mentioned methods. Although, now a day, no taste has been registered as a trademark, domestic and international law (directive, protocol, agreements) allow the registration of a gustatory mark so long as the applicant can present such mark graphically by unequivocal and objective means. Such requirement can also be satisfied by the same means as the representation of smell marks.

This thesis suggests that for Thailand any mark or sign, visible or not, that functions as a trademark should be protected as a trademark. The time has come for Thailand to allow the registration of gustatory, olfactory and audible marks.